

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ВОЈВОДИНЕ
ЦЕНТАР ЗА АНАЛИЗУ, ПЛАНИРАЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈУ
ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ
ЦЕНТАР ЗА ИНФОРМАТИКУ И БИОСТАТИСТИКУ
У ЗДРАВСТВУ

**ИЗВЕШТАЈ О ЗАДОВОЉСТВУ ЗАПОСЛЕНИХ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА
ЈУЖНОБАЧКОГ ОКРУГА У 2023. ГОДИНИ**

Истраживање задовољства запослених спроведено је 27. новембра 2023. године у 25 здравствених установа на територији Јужнобачког округа (све здравствене установе осим апотека и Војне болнице Нови Сад).

Од укупног броја запослених присутних на послу (6724), истраживањем је обухваћено 5588, односно 83%, што је на нивоу претходне године.

Задовољство поједним аспектима у вези са условима и организацијом рада, као и укупно задовољство послом, анкетирани су оцењивали оценама од 1 до 5 (оцена 1- веома лоше, оцена 5 - одлично), а у анализи су коришћене просечне оцене.

У односу на претходну годину, упитник је делимично коригован, односно изостављена су питања која су се односила на рад у условима пандемије COVID-19.

Како резултати показују (табела 1), као и претходне године, запослени су били најзадовољнији непосредном сарадњом са колегама (4,2), односом пацијената (4,0) и расположивим временом за обављање послова (3,9). Најнижа просечна оцена, као и свих претходних година, добијена је за финансијску накнаду за рад (2,8), при чему је оцена још нижа него претходне године (3,0).

Табела 1. Задовољство запослених - просечне оцене за посматране аспекте задовољства у 2023. години

Аспекти задовољства	Просечна оцена (на скали од 1 до 5)
Адекватност опреме за рад	3,5 ± 1,2
Адекватност простора за рад	3,5 ± 1,2
Расположиво време за обављање посла	3,9 ± 1,1
Аутономија у обављању посла – могућност доношења одлуке	3,7 ± 1,1
Уважавање и вредновање рада од стране претпостављених	3,7 ± 1,2
Непосредна сарадња са колегама	4,2 ± 1,0
Однос пацијената према вама	4,0 ± 1,1
Могућност за професионални развој/ континуирану едукацију	3,5 ± 1,3
Финансијска надокнада за рад	2,8 ± 1,3
Руковођење и организација рада у установи	3,6 ± 1,2
Одржавање адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција	3,6 ± 1,2
Укупно задовољство	3,5 ± 1,0

Задовољство запослених у различитим врстама здравствених установа је доста уједначено за већину анализираних аспеката, а просечна оцена укупног задовољства идентична. У односу на претходну годину, уочава се да су запослени у установама које обављају делатност на сва три нивоа здравствене заштите (остале установе), као и запослени у установама болничке здравствене заштите незадовољнији анализираним аспектима, док су запослени у установама ПЗЗ неке аспекте оценили исто, а неке боље него претходне године. Сагласно томе, просечна оцена укупног задовољства запослених у установама ПЗЗ је идентична као и претходне године, а код запослених у установама болничке здравствене заштите и осталим установама је нижа за 0,2 (претходне године је била 3,7) (табела 2).

Табела 2. Просечне оцене задовољства посматраним аспектима - разлике између запослених у различитим врстама здравствених установа у 2023. години

Аспекти задовољства	Установе ПЗЗ	Установе БЗЗ	Остале здрав. установе	Укупно
Адекватност опреме за рад	3,4	3,6	3,8	3,5
Адекватност простора за рад	3,7	3,4	3,6	3,5
Расположиво време за обављање посла	3,9	3,9	3,9	3,9
Аутономија у обављању посла – могућност доношења одлуке	3,8	3,6	3,4	3,7
Уважавање и вредновање рада од стране претпостављених	3,6	3,7	3,6	3,7
Непосредна сарадња са колегама	4,3	4,1	3,8	4,2
Однос пацијената према вама	3,8	4,1	4,2	4,0
Могућност за професионални развој/ континуирану едукацију	3,5	3,5	3,5	3,5
Финансијска надокнада за рад	2,8	2,8	3,3	2,8
Руковођење и организација рада у установи	3,5	3,6	3,4	3,6
Одржавање адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција	3,5	3,6	3,5	3,6
Укупно задовољство	3,5	3,5	3,5	3,6

Укупно задовољство здравствених и нездравствених радника је идентично, при чему неке аспекте боље оцењују здравствени, а неке нездравствени радници (табела 3).

Табела 3. Просечне оцене задовољства посматраним аспектима-разлике између здравствених и нездравствених радника у 2023. години

Аспекти задовољства	Здравствени радници	Нездравствени радници
Адекватност опреме за рад	3,6	3,5
Адекватност простора за рад	3,5	3,6
Расположиво време за обављање посла	3,8	4,0
Аутономија у обављању посла – могућност доношења одлуке	3,7	3,6
Уважавање и вредновање рада од стране претпостављених	3,7	3,7
Непосредна сарадња са колегама	4,2	4,2
Однос пацијената према вама	4,0	4,1
Могућност за професионални развој/ континуирану едукацију	3,6	3,2
Финансијска надокнада за рад	2,8	2,7
Руковођење и организација рада у установи	3,6	3,6
Одржавање адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција	3,5	3,8
Укупно задовољство	3,5	3,5

Поређењем задовољства запослених анализираним аспектима у 2022. и 2023. години запажа се да су просечне оцене остале на истом нивоу или су незнатно ниже у 2023. години (табела 4).

Табела 4. Просечне оцене задовољства посматраним аспектима у 2022. и 2023. години

Аспекти задовољства	Просечна оцена (2022.год.)	Просечна оцена (2023.год.)
Адекватност опреме за рад	3,6	3,5
Адекватност простора за рад	3,7	3,5
Расположиво време за обављање посла	3,9	3,9
Аутономија у обављању посла – могућност доношења одлуке	3,7	3,7
Уважавање и вредновање рада од стране претпостављених	3,7	3,7
Непосредна сарадња са колегама	4,2	4,2
Однос пацијената према вама	4,0	4,0
Могућност за професионални развој/ континуирану едукацију	3,6	3,5
Финансијска надокнада за рад	3,0	2,8
Руковођење и организација рада у установи	3,6	3,6
Одржавање адекватних хигијенских услова за рад у складу са мерама превенције болничких инфекција	3,7	3,6

Укупно задовољство	3,6	3,5
--------------------	-----	-----

Што се тиче изложености стресу приликом обављања посла, око 44% испитаника је одговорило да има много или веома много стреса, што је за око 4% више него претходне године. Посматрано у односу на врсту здравствених установа, највише стреса имају запослени у БЗЗ, следе запослени у ПЗЗ, док су запослени у осталим здравственим установама у најмањој мери изложени стресним ситуацијама. Посматрано у односу на претходну годину, изложеност стресу код запослених у ПЗЗ се није значајније мењала, док је у установама БЗЗ и у осталим здравственим установама већи број запослених одговорио да има много или веома много стреса.

Табела 5. Присуство напетости, стреса или притиска код запослених у различитим врстама здравствених установа у 2023. години

Присуство напетости, стреса или притиска	Установе ПЗЗ (%)	Установе БЗЗ (%)	Остале здрав. установе (%)	Укупно (%)
Нимало	7,4	6,2	7,0	6,6
Мало	11,2	9,9	11,0	10,4
Умерено	39,4	38,0	44,0	38,6
Много	24,1	25,7	21,0	25,0
Веома много	17,9	20,2	17,0	19,4

Што се тиче размишљања о послу у наредних пет година, највећи број не размишља о промени посла (65,0%), 11,6% запослених размишља да оде у иностранство, 14,7% запослених жели да ради послове ван здравствене заштите, а 8,7% размишља да пређе у приватни сектор здравства. У односу на претходну годину, одговори запослених се нису битније мењали.

Када се анализирају одговори запослених у различитим здравственим установама, уочава се да о промени посла у највећој мери размишљају запослени у болничким здравственим установама, а у најмањој мери запослени у осталим здравственим установама (табела 6). У односу на претходну годину број оних који размишљају о промени посла је порастао за око 2% у установама ПЗЗ и у осталим здравственим установама, док је у установама БЗЗ остао готово исти.

Табела 6. Планови о промени посла у наредних пет година запослених у различитим врстама здравствених установа у 2023. години

Размишљања о промени посла	Установе ПЗЗ (%)	Установе БЗЗ (%)	Остале здрав. установе (%)	Укупно (%)
Прелазак у приватни сектор	10,4	8,2	4,6	8,7
Рад ван здравствене заштите	13,4	15,1	16,8	14,7
Одлазак у иностранство	10,1	12,5	8,1	11,6
Не размишља о промени посла	66,1	64,2	70,5	65,0

Просечна оцена укупног задовољства послом у 2023. години износила је $3,5 \pm 1,0$ (претходне године била је 3,6) и била је иста у свим здравствених установа (табела 7).

Табела 7. Просечне оцене укупног задовољства у 2022. и 2023. години - разлике између запослених у различитим врстама здравствених установа

Врста здравствене установе	Просечна оцена (2022.год.)	Просечна оцена (2023.год.)
Установе примарне здравствене заштите	3,5	3,5
Установе болничке здравствене заштите	3,7	3,5
Остале здравствене установе	3,7	3,5
Укупно	3,6	3,5

На основу добијених резултата може се констатовати да се задовољство запослених није битније мењало у односу на 2022. годину.

Посматрано у односу на врсту здравствених установа, задовољство запослених је доста уједначено за већину анализираних аспеката, што је за резултат имало идентичну просечну оцену укупног задовољства.

У односу на претходно истраживање, у установама примарне здравствене заштите није било значајнијих промена, док је у установама болничке здравствене заштите и у осталим здравственим установама дошло до благог пада задовољства.

Посматрано у односу на врсту занимања, није утврђена разлика у задовољству здравствених и нездравствених радника.

Изложеност стресу је повећана у односу на претходну годину, тако да 44,4% запослених изјављује да осећа много или веома много стреса, а само 17% да стреса нема или га има мало. У односу на претходно истраживање, изложеност стресу запослених у болничкој здравственој заштити и у осталим здравственим установама је повећана, док се у установама примарне здравствене заштите изложеност стресу није битније мењала.

Што се тиче размишљања о промени посла, 65% запослених не размишља о томе, а посматрано у односу на врсту здравствене установе, у најмањем броју о промени посла су размишљали запослени у осталим здравственим установама (29,5%), а у највећем броју запослени у установама болничке здравствене заштите (35,8%).

Анализу урадиле:

Др сци. Наташа Драгнић, дипл. мат.

Проф. др Светлана Квргић

Начелници центара:

Проф. др Весна Мијатовић Јовановић

Др сци. мед. Миодраг Арсић

